

AUTOTUOJAT
JA-TEOLLISUUS

AUTOALAN KESKUSLIITTO

Liikenne- ja viestintäministeriö

lausuntopalvelu.fi

29.3.2018

Viite: Lausuntopyyntö LVM/490/03/2018, 19.3.2018

Autotuojat ja -teollisuus ry:n ja Autoalan Keskusliitto ry:n lausunto hallituksen esityksestä, joka koskee henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain muuttamista

Kiitämme mahdollisuudesta tutustua 19.3.2018 annettuun hallituksen esitysluonnokseen, joka koskee sähköpyörille suunnattua hankintatukea. Sähköpyörille ehdotettu tuki on kannatettava, mutta sen toteutustapa on monella tapaa ongelmallinen. Lausuntomme käsittelee ehdotetun tuen vaikutuksia laissa jo aiemmin kohdennettuun sähköautojen hankintatukeen ja valtakunnallisen sähköautojen osuutta koskevan tavoitteen saavuttamiseen.

Sähköpyörien hankintatuki ei saa leikata täyssähköautojen hankintatuen budjettia

Laki romutuspalkkiosta ja sähköautojen hankintatuesta vuosille 2018–2021 astui voimaan vain kolme kuukautta sitten. Laissa on osoitettu yhteensä 6 miljoonan euron vuosittainen tuki täyssähköautojen hankintaan sekä henkilöautojen muuntotukeen etanoli- tai kaasukäyttöisiksi. 2 000 euron hankintatuki on kohdennettu yksityishenkilöille, jolloin sitä ei ole mahdollista saada esimerkiksi työsuhdeautojen hankintaan.

Täyssähköautojen verolliset hankintahinnat ovat vielä noin 1,6-kertaisia vastaavaan polttomoottoriajoneuvoon verrattuna. Viime vuonna hankittujen täyssähköautojen keskihinta oli yli 60 000 euroa ja kaikkien tarjolla olevien mallien keskihinta on hieman yli 50 000 euroa. Edullisimmatkin täyssähköautot maksavat noin 35 000 euroa, kun puolestaan edullisimman polttomoottoriauton saa noin 10 000 eurolla. On ilmeistä, että täyssähköautojen hankintatuella on suuri tarve.

Hallituksen esittämällä tavalla toteutettuna 24 miljoonan nelivuotisesta budjetista kilpailisi kolme erillistä tukimuotoa. Sähköpyörien tukimäärärahan osoittaminen täyssähköautoille suunnatusta hankintatuesta söisi hallituksen esityksen mukaan noin kaksi kolmannesta sähköautoille osoitetusta tuesta. Tämä käytännössä vesittäisi täyssähköautojen hankintatuen. Sähköpyörien hankintatuesta voisi kiinteänä 400 euron suuruisena tukena toteutettuna muodostua hallitsemattoman suuri, jolloin käytännössä koko budjetti saat-taisi vuosittain kulua sähköpyörien hankintaan, koska tuki tekisi edullisimmista sähköpyöristä käyttäjille ilmaisia. 6 miljoonan euron vuosittainen sähköautojen hankintatuen määräraha on jo nykyisellään niukka – esimerkiksi Ruotsissa erittäin vähäpäästöisten autojen hankintaa tuettiin viime vuonna noin 450 miljoonalla kruunulla ja täyssähköauton hankintaan tukea sai enintään 40 000 kruunua. Ruotsissa tukea voivat kotitalouksien lisäksi saada yritykset ja tukea voi saada myös työsuhdeauton hankintaan.

Sähköautoille kohdennetun tuen leikkaaminen ehdotetulla tavalla vain kolme kuukautta lain voimaan astumisen jälkeen edustaisi poukkoilevaa ja lyhytjänteistä lainsäädäntövalmistelua. Yritysten toimintaedellytysten kannalta lainsäädännön tulisi olla ennakoitavissa olevaa ja harkittua. Määrärahan leikkaaminen olisi

lyhytnäköistä, koska ala on markkinan suunnittelussa varautunut pitkäjänteiseen tukeen. Tuen leikkaaminen heikentäisi myös mahdollisuuksia saavuttaa kansallista tavoitetta, jonka mukaan Suomessa olisi noin 250 000 sähköauton kanta vuoteen 2030 mennessä.

Sähköautojen hankintatuen tason korotus ja laajentaminen yritysten hankintoihin

Vuoden alussa voimaan astuneen täyssähköautojen hankintatukea koskevan lain perusteluissa arvioitiin, että hankintatuesta ei muodostuisi kovin suosittua ja koko budjetti ei tukikauden aikana ehtisi kuluu. Sähköautojen hankintahintojen on lähivuosina ennakoitu alenevan ja polttomoottori- ja sähköautojen hintaeron kapenevan. Markkinoille on lähivuosien aikana tulossa enemmän keskihintaisia sähköautoja, joiden kysynnän on ennakoitu myös luontaisesti kasvavan. Autoala on arvioinut, että jo vuonna 2019 ja viimeistään vuonna 2020 koko sähköautoille budjetoitu tuki kuluisi sähköautojen hankintaan. Yhteensä 2 000 euron hankintatuki alentaisi keskivertosähköauton hintaa vain 3-4 prosenttia. Jos tuki nostettaisiin alkuvuosina 3 000–4 000 euroon, se lisäisi selvästi erityisesti edullisimpien sähköautojen hankintaa ja nopeuttaisi niiden yleistymistä. Hankintatuen nostaminen 3 000–4 000 euroon olisi perusteltua myös siksi, että siihen varattu alkuperäinen budjetti todennäköisesti riittäisi vuosina 2018–2019 hieman korkeampaan hankintatukeen.

Parlamentaarinen liikenneverkon rahoitusta arvioinut työryhmä ehdotti loppuraportissaan sähköautojen hankintatuen laajentamista työsuhdeautoihin ja kuntien ajoneuvoihin. Tammikuussa voimaan astuneen lain muutos siten, että tuki laajenisi myös yritysten hankkimiin sähköautoihin, olisi erittäin tervetullut toimenpide. Ulkomailta saatujen kokemusten mukaan työsuhdeautot ovat luontevin kanava vaihtoehtoisten käyttövoimien yleistymiselle, sillä työsuhdeautoissa uuden teknologian tuoma epävarmuus auton jälleenmyyntiarvosta ja käyttökustannuksista ei jää yksinomaan kotitalouden harteille.

Yllä esitettyihin perusteluihin nojaten esitämme hallituksen esitykseen seuraavia muutoksia:

- sähköpyörien hankintatuki toteutetaan erilliseen lakiin perustuvana kokeiluna ja sille määritellään oma sähköautojen hankintatuesta ja muuntotuesta riippumaton budjetti ja rajattu voimassaoloaika
- täyssähköautojen tuen suuruus nostetaan 3 000 euroon ja tuki laajennetaan myös yritysten ja kuntien tekemiin hankintoihin poistamalla lain 3 §:stä ja 6 §:stä hankintatukea koskevilta osin luonnollista henkilöä koskeva rajaus

Kunnioitavasti,

Tero Kallio
toimitusjohtaja, Autotuoajat ja -teollisuus ry

Pekka Rissa
toimitusjohtaja, Autoalan Keskusliitto ry